

Warszawa, dnia 19 lipca 2013 r.

Zmiany w postępowaniu cywilnym dotyczące pozwu

Przystępując do przygotowania pozwu, czy też innego pisma procesowego, jak również pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym warto zapoznać się z nowelizacją kodeksu postępowania cywilnego, która weszła w życie w dniu 16 lipca br. Ustawodawca wprowadził szereg istotnych zmian z punktu widzenia pełnomocnika procesowego.

Omówienie zmian należy zacząć od wymogów formalnych pisma procesowego. Zgodnie z nowelizacją, przygotowując pozew lub inne pismo procesowe będące pierwszym pismem w sprawie, należy w nim wskazać, poza elementami dotychczas obowiązkowymi, numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności – czyli PESEL lub numer identyfikacji podatkowej – NIP powoda, będącego osobą fizyczną przy założeniu, że powód jest zobowiązany do jego posiadania lub nie będąc zobowiązany ma taki numer.

Jeżeli powodem jest przedsiębiorca wówczas należy podać numer KRS lub ewentualnie inny numer z właściwego rejestru, gdy przedsiębiorca lub powód niebędący osobą fizyczną nie ma obowiązku rejestracji w KRS. Dane, o których mowa powyżej w przypadku pozwanego ustala sąd z urzędu.

W przypadku pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym obowiązkiem jest podanie dodatkowo numeru PESEL lub NIP w przypadku osoby fizycznej lub numeru KRS, a w przypadku jego braku - numer w innym właściwym rejestrze, ewidencji lub NIP pozwanego niebędącego osobą fizyczną, który nie ma obowiązku wpisu we właściwym rejestrze lub ewidencji, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania.

O ile podanie powyższych danych nie powinno stanowić problemu, to może się zdarzyć sytuacja, w której będzie kłopot ze wskazaniem adresu przeciwnika procesowego – pozwanego, który mógł adres zmienić i nie znamy aktualnego miejsca jego zamieszkania bądź siedziby. Nowelizacja nałożyła obowiązek podania w pierwszym piśmie procesowym miejsca zamieszkania lub siedziby i adresów stron. O ile w przypadku postępowania tzw. zwykłego powyższe braki mogą skutkować wezwaniem do uzupełnienia i zwrocie pozwu, a na etapie wszczętego postępowania jego zawieszeniem, o tyle w elektronicznym postępowaniu upominawczym mogą nas czekać sankcje finansowe.

Zgodnie ze znowelizowanym art. 505³² kodeksu postępowania cywilnego i dodanym paragrafem 3 sąd może skazać na grzywnę powoda, jego przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika, który w złej wierze lub wskutek niezachowania należytej staranności oznaczył nieprawidłowo dane, o których mowa powyżej, czyli PESEL lub NIP w przypadku osoby fizycznej lub KRS lub inny numer z właściwego rejestru w przypadku pozostałych.

Warto zaznaczyć, że zgodnie z obecnym brzmieniem art. 163 §1 kpc grzywnę wymierza się w kwocie do pięciu tysięcy złotych.

W złej wierze będzie powód, jego przedstawiciel ustawowy lub pełnomocnik, który świadomie poda nieprawidłowe dane. Użyte natomiast w komentowanym przepisie pojęcie zachowania należytej staranności nie jest zbyt fortunnym zapisem. Nie bardzo bowiem wiadomo, jak traktować należyłą staranność w przypadku powoda i przedstawiciela ustawowego, którzy nie są profesjonalnymi pełnomocnikami. Tego rodzaju zapis w tym przepisie rodzi daleko idące wątpliwości, jak bowiem zwykły obywatel nie posiadający informacji o możliwości uzyskania przedmiotowych danych, bądź też dostępu do programów prawniczych, ma wiedzieć, w jaki sposób może zdobyć numer PESEL czy też numer KRS. Odmiennie natomiast sprawa kształtuje się w przypadku profesjonalnych pełnomocników, którzy posiadają odpowiednią wiedzę i narzędzia pozwalające im na ustalenie danych wymaganych przez znowelizowane przepisy postępowania cywilnego. I to do nich ewentualnie powinna być adresowana powyższa norma, jako do osób, które obiektywnie rzecz biorąc powinny wiedzieć, jak pewne dane uzyskać.

Jeżeli zatem nie mamy adresu bądź numeru PESEL pozwanego, będącego osobą fizyczną, możemy go ustalić. W tym celu, należy złożyć wniosek o udostępnienie danych osobowych do Centrum Personalizacji Danych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Zgodnie z art. 44h ust. 2 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych osoby oraz jednostki organizacyjne, które wykażą interes prawny oraz inne osoby i podmioty, które uwiarygodnią interes faktyczny, są uprawnione do otrzymywania danych ze zbioru PESEL oraz ogólnokrajowej ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych. Wnioski składane przez wskazane osoby oraz podmioty są, co do zasady, wnioskami odpłatnymi. Opłata za udostępnienie danych wynosi 31 złotych i potwierdzenie jej uiszczenia należy dołączyć do wniosku. Jeżeli natomiast chcemy wykazać interes prawny w uzyskaniu danych możemy posłużyć się dokumentami będącymi w naszym posiadaniu, czyli np. umową, wezwaniem do zapłaty, fakturą.

Jeżeli chodzi natomiast o dane zawarte w Krajowym Rejestrze Sądowym, to mamy kilka wariantów. Pierwszym i najprostszym sposobem jest skorzystanie z wyszukiwarki KRS znajdującej się na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości. Stamtąd można również pobrać wydruk z danymi z KRS. Zgodnie z art. 4 ust. 4aa, pobrane samodzielnie wydruki komputerowe aktualnych informacji o podmiotach wpisanych do KRS mają moc zrównaną z mocą dokumentów wydawanych przez Centralną Informację KRS. Wydruk taki można dołączyć do pozwu.

Osoby posiadające programy prawnicze zawierające bazę podmiotów mogą również skorzystać z zamieszczonej tam wyszukiwarki – programy te są płatne, więc z reguły posiadają je przedsiębiorcy i profesjonalni pełnomocnicy. Ostatnim i zarazem najbardziej

czasochłonnym sposobem uzyskania danych jest udanie się do sądu, gdzie w wydziale gospodarczym KRS uzyskamy niezbędne dla nas informacje. Rejestr jest jawny, co wynika z art. 8 ust. 1 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym.

Warto na koniec zwrócić uwagę na dość istotną zmianę w elektronicznym postępowaniu upominawczym dotyczącą dochodzenia roszczeń. Otóż nowelizacja dodała art. 529a, zgodnie z którym w elektronicznym postępowaniu upominawczym mogą być dochodzone roszczenia, które stały się wymagalne w okresie trzech lat przed dniem wniesienia pozwu. Oznacza to, że wszelkie inne dawniejsze roszczenia będą mogły być dochodzone jedynie na zasadach ogólnych.

Dariusz Kałuża,

radca prawny z kancelarii Robaszewska & Płoszka Radcowie Prawni.